

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Barbara Maria Gawęcka
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Rzeźby z osobistą siłą wyrazu - twórczość Aliny Szapocznikow.
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Zapoznanie z biografią i twórczością Aliny Szapocznikow.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe: 1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.
Podstawa programowa:	<p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>II.1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych;</p> <p>II.13.b) w rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem,</p> <p>II.14. wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem;</p> <p>II.15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne;</p> <p>II.17. analizuje dzieła pod względem ikonograficznym, z wykorzystaniem słowników symboli;</p> <p>II.18. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat dzieł sztuki.</p> <p>II.3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>III.2. zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI wieku;</p> <p>III.3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</p> <p>III.5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz, Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini,</p>

	<p>Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marceli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasiór, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);</p> <p>III.8. formułuje samodzielne, logiczne wypowiedzi argumentacyjne na temat twórczości wybitnych artystów.</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>IV.2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p> <p>IV.6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>V.3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
--	---

Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje dzieła Aliny Szapocznikow, potrafi umiejscowić je w czasie; - potrafi przyporządkować twórczość Aliny Szapocznikow do stylu i kierunku, w obrębie którego tworzyła; - identyfikuje dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom, m.in. Alinie Szapocznikow; - wiąże najważniejsze prace Aliny Szapocznikow z miejscami, w których się znajdują - zna i poprawnie stosuje oraz definiuje pop-art.
Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - opis; - dyskusja; - ćwiczenia; - obserwacja.
Formy organizacji pracy:	<p>Praca grupowa Praca zbiorowa Praca indywidualna ucznia</p>
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>1. Objasnienie terminu pop-art, surrealizm, nowy realizm - przypominając jednocześnie, że wszystkie terminy znajdują się w słowniczku pojęć, a daty w datowniku.</p>	
Faza realizacyjna:	
<p>1. Przedstawienie biografii Aliny Szapocznikow, omówienie dzieł artystki: (część prac może omówić nauczyciel, a część prac mogą analizować uczniowie w grupach). a) <i>Trudny wiek</i>, b) <i>Pierwsza miłość</i>, c) <i>Pomnik dla spalonego miasta</i>, d) <i>Ekshumowany</i>, e) <i>Maria Magdalena</i>, f) <i>Pomnika ofiar Oświęcimia</i>, g) <i>Bellissima</i>, h) <i>Goldfinger</i>, i) <i>Bukiet II</i>, j) <i>Iluminowana</i>, k) <i>Podróż</i>, l) <i>Lampy – usta</i>, m) <i>Portret wielokrotny</i>, n) <i>Stela</i>, o) <i>Nowotwory</i>, p) <i>Pogrzeb</i>, q) <i>Łza</i>.</p> <p>2. Pogadanka.</p> <p>3. Wykonanie i omówienie zadań 1 – 5.</p>	

Faza podsumowująca:

1. Pogadanka podsumowującą główne cechy sztuki Aliny Szapocznikow.
2. Wykonanie w parach i omówienie polecenia 1 z e-materiału.
3. Omówienie zadania domowego – Polecenie 2 z e-materiału.

Praca domowa:

Polecenie 2:

Przyjrzyj się ilustracji, ukazującej pracę Aliny Szapocznikow, pt. Pogrzeb Aliny i odpowiedz na pytania:

1. Kiedy powstała rzeźba?
2. Z jakiego materiału jest wykonana?
3. Gdzie jest wystawiana?
4. Opisz i dokonaj interpretacji dzieła.